

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutiedote 1.8.2026 alkaen

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut perustuvat varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakiin ja sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut on sidottu indeksiin varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503/2016) 16 § perusteella. Indeksitarkistukset tehdään kahden vuoden välein.

Perheen koko

Perheen kokona otetaan huomioon yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt sekä heidän kanssaan samassa taloudessa asuvat molempien alaikäiset lapset.

Jos lapsen huoltajat asuvat eri osoitteissa, mutta lapselle järjestetään varhaiskasvatusta vain yhdessä kunnassa, määrätään maksu sen perheen tulojen perusteella, jonka luona lapsi on kirjoilla.

Perheen tulot

Perheen tuloja ovat varhaiskasvatuspalveluja käyttävän lapsen, hänen vanhempansa tai muun huoltajansa sekä heidän kanssaan yhteistaloudessa avio- tai avioliitossa elävän henkilön tulot. Tuloiksi luetaan veronalaiset ansio- ja pääomatulot, lomarahat sekä verosta vapaat tulot. Lapsen tuloja voivat olla esim. perhe-eläke, korkotulo, elatusapu tai -tuki. Tulojen vähennyksenä otetaan huomioon suoritettut elatusavut ko. perheen ulkopuolisille lapsille sekä tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset. Varhaiskasvatusmaksu määrätään toistaiseksi tai määräaikaisesti joko todettavissa olevien tai arvioitujen tulojen perusteella. Metsätulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7§:n 3 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla.

Tuloina ei oteta huomioon lapsilisää, vammaisetuksista annetun lain (570/2007) mukaista etuutta, kansaneläkelain (568/2007) mukaista lapsikorotusta, asumistukea, tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja, sotilasavustusta, rintamalisää, opintorahaa, aikuiskoulutustukea, opintotuen asumislisää, toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista ylläpitokorvausta, julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) mukaista kulukorvausta, opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia, perhehoidon kustannusten korvauksia eikä lasten kotihoidon tukea. (11.5.2007/585)

Kuukausimaksu ja sen periminen

Varhaiskasvatusta tarkoitetusta päiväkotij- ja perhepäivähoitona järjestettävästä varhaiskasvatuksesta voidaan määrätä kuukausimaksu. Maksu voidaan periä enintään yhdeltätoista kalenterikuukaudelta toimintavuoden aikana.

Toimintavuosi alkaa 1.8. ja päättyy 31.7. Maksuton kuukausi on heinäkuu edellytyksellä, että lapsi on aloittanut varhaiskasvatuksessa ennen edellisen vuoden syyskuun ensimmäistä päivää. Oikeus maksuttomaan kuukauteen säilyy muutettaessa kunnasta toiseen.

Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa toimintavuoden kaikkina kuukausina ja hän on poissa varhaiskasvatuksesta toimintavuoden aikana muusta syystä kuin sairauden vuoksi enintään kolme neljäsosaa kuukausimaksun perusteena olevien kuukausittaisten varhaiskasvatuspäivien määrästä, voidaan maksu kuitenkin periä 12 kuukaudelta. Poissaolopäiviä laskettaessa otetaan huomioon etukäteen ilmoitetut poissaolot. Maksun perimisestä poissaolon ajalta säädetään tarkemmin 9 §:ssä.

Jos lapsen varhaiskasvatus alkaa tai loppuu kesken kalenterikuukauden, maksu määrätään toteutuneen varhaiskasvatusajan mukaan kuukausimaksua pienempänä.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu lasketaan perheen yhteenlasketuista bruttotuloista. Jos lapsikohtainen kuukausimaksu on vähemmän kuin 32 €, maksua ei peritä.

Perheen koko, tulorajat, maksuprosentit ja vähimmäisbruttotulorajat korkeimmalle maksulle 1.8.2026 alkaen ovat:

Perheen koko, henkilöä	Tuloraja euroa/kuukausi	Korkein maksuprosentti %	Vähimmäisbruttotulo korkeimmalle maksulle
2	4 369	10,7	7 500
3	5 635	10,7	8 766
4	6 399	10,7	9 530
5	7 163	10,7	10 294
6	7 925	10,7	11 056

Jos perheen koko on suurempi kuin kuusi, lisätään maksun määräämisen perusteena olevaa tulorajaa 295 eurolla kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta.

1.8.2026 alkaen perheen ensimmäiseksi lapseksi katsotaan lain mukaan aina nuorin varhaiskasvatuspalveluja käyttävä lapsi. Perheen nuorimman lapsen korkein asiakasmaksu on 335 € kuukaudessa. Ikäjärjestyksessä seuraavasta kokoaikaisessa varhaiskasvatuksesta olevasta lapsesta voidaan määrätä maksu, joka on enintään 134 € (40 % nuorimman lapsen maksusta). Kustakin seuraavasta lapsesta määrättävä maksu on enintään 20 % nuorimman lapsen maksusta. Määrätessä perheen muiden kuin nuorimman lapsen maksua käytetään määrätymisen perustana nuorimman lapsen laskennallista kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksua.

Mikäli huoltaja ei täytä tuloksetyistä CGI Vesa -palvelussa kuukauden kuluessa hoidon alkamisesta, peritään varhaiskasvatuksesta enimmäismaksu. Jos tulot ilmoitetaan myöhemmin, maksua ei muuteta takautuvasti, vaan se tarkistetaan tulotietojen mukaiseksi seuraavan kalenterikuukauden alusta.

Toiminta-aikaperusteisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksun määrättyminen

Lapsen tarvitsema toiminta-aika määritellään perheen kanssa ja siitä tehdään erillinen sopimus. Maksu määritetään ja peritään ennalta sovitun toiminta-ajan perusteella. Sopimus tehdään vähintään kolmen kuukauden ajaksi. Sopimusta ei muuteta loma-ajoiksi. Esimerkiksi jos hoidon tarve on sopimuksessa 20-25 tuntia viikossa (85–107 tuntia/kk), laskutetaan 70 % täydestä maksusta.

Kun lapsen varhaiskasvatuksen tarve muuttuu, tehdään siitä uusi sopimus sekä päätös. Maksu muutetaan sopimuksen mukaisesta päivästä lukien.

Jos lapsi on jatkuvasti ja säännöllisesti, viikoittain tai kuukausittain poissa varhaiskasvatuksesta osan kalenterikuukaudesta, voivat huoltajat tehdä kirjallisen sopimuksen kokoaikaista hoitoa vähemmistä tunneista.

Sovittu toiminta-aika tuntia/vk (tuntia/kk)	Asiakasmaksu prosenttia korkeimmasta maksusta	Enintään €/kk
0 – 20 h/vk (0 - 84 h/kk)	60 %	201 €
20 – 25 h/vk (85 – 107 h/kk)	70 %	235 €
25 – 30 h/vk (108 – 130 h/kk)	80 %	268 €
30 – 35 h/vk (131 – 150 h/kk)	90 %	302 €
35 h tai enemmän/vk (151 h tai enemmän/kk)	100 %	335 €

Kun palvelusopimus tehdään kokoaikaista varhaiskasvatusta (35 – tuntia/vk / 151- tuntia/kk) lyhyemmästä toiminta-ajasta, tulee vanhempien huomioida etukäteen sovittujen/varattujen tuntien riittävyys kaikkina kuukausina. Sovittu tuntimäärä ei saa ylittyä minään kuukautena. Mikäli sovittu

toiminta-aika ylittyy, peritään kyseinen kuukausi seuraavan maksuluokan mukaan ja tehdään uusi sopimus ja päätös todellisen toiminta-ajan perusteella kolmen kuukauden ajaksi.

Vanhempien tulee toimittaa lapsen hoitoajat kellonaikoiheen sekä vapaapäivät varhaiskasvatuspaikkaan etukäteen sähköisesti varhaiskasvatuspaikan antamien ohjeiden mukaan.

Esiopetuksen lisäksi tarvittavan varhaiskasvatuksen asiakasmaksut

Perusopetuslain mukainen esiopetus (4h/päivä) on maksutonta. Mikäli lapsi tarvitsee esiopetuksen lisäksi varhaiskasvatusta, peritään siitä taulukon mukainen maksu.

Sovittu toiminta-aika tuntia/vk (tuntia/kk)	Asiakasmaksu prosenttia korkeimmasta maksusta	enintään €/kk
0 – 9 h/vk (0 - 41 h/kk)	40 %	134 €
9 – 13 h/vk (42 - 56 h/kk)	50 %	168 €
13 – 20 h/vk (57 - 84 h/kk)	60 %	201 €
20 – 27 h/vk (85 - 115 h/kk)	70 %	235 €
27 h tai enemmän/vk (116 h tai enemmän/kk)	80 %	268 €

Kun sopimus tehdään kokoajaista varhaiskasvatusta (27 – tuntia/vk / 116 - tuntia/kk) lyhyemmästä toiminta-ajasta, tulee vanhempien huomioida etukäteen sovitun/varatun varhaiskasvatusajan riittävyys kaikkina kuukausina vuoden aikana.

Kouluunlähtövuonna esioppilaalla on oikeus varhaiskasvatukseen 31.7. saakka.

Vanhempien tulee toimittaa lapsen varhaiskasvatuksen hoitoajat kellonaikoiheen sekä vapaapäivät varhaiskasvatuspaikkaan etukäteen sähköisesti varhaiskasvatuspaikan antamien ohjeiden mukaan.

Suosittelavaa on, että lapsen varhaiskasvatusaika ei ylitä kymmentä (10) tuntia vuorokaudessa.

Tilapäisestä varhaiskasvatuksesta perittävä maksu

Tilapäisestä varhaiskasvatuksesta (enintään 5 päivää/kk) peritään 15 euroa/lapsi/päivä riippumatta hoitopäivän pituudesta. Sama maksu peritään kaikilta tilapäisesti varhaiskasvatuksessa olevilta sisaruksilta.

Poissaolojen vaikutus varhaiskasvatusmaksuihin

Maksu peritään kuukausimaksuna, **poissaoloja ei hyvitetä.**

Poikkeukset:

- jos lapsi on sairautensa vuoksi poissa varhaiskasvatuksesta koko kalenterikuukauden, maksua ei peritä lainkaan
- jos lapsi on sairautensa vuoksi poissa varhaiskasvatuksesta vähintään yksitoista toimintapäivää, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta. **Sairauspoissaolosta tulee ilmoittaa varhaiskasvatuspaikkaan heti sairauden alettua.**
- jos lapsi on poissa muun syyn kuin sairauden vuoksi koko kalenterikuukauden, peritään puolet kuukausimaksusta. Jos lapsella on yksikin läsnäolopäivä, peritään koko kuukauden maksu.
- Lapsen isän ollessa jo varhaiskasvatuksen aloittaneesta lapsesta myönnetyllä isyysrahakaudella, ei maksua peritä lainkaan tästä lapsesta eikä lapsella ole oikeutta käyttää varhaiskasvatuspaikkaa kyseisinä päivinä. Isyysrahajaksosta johtuvasta poissaolosta on ilmoitettava varhaiskasvatuspaikkaan viimeistään kaksi viikkoa ennen sen suunniteltua aloittamispäivää ja samalla on toimitettava Kelan antama päätös isyysrahasta.

Varhaiskasvatusmaksun määrittelyminen/tarkistaminen

Asiakasmaksu määritellään lapsen tullessa varhaiskasvatukseen. Tulotiedot ilmoitetaan CGI Vesassa täyttämällä tuloseselvitysloMAKE. Perheitä suositellaan vahvasti hyväksymään tulorekisterin käyttö. Muussa tapauksessa tulee tuloseselvitykselle lisätä sähköiset liitteet tuloista. Asiakasmaksu tarkistetaan, mikäli perheen tulot muuttuvat olennaisesti (+/- 10 %), maksu osoittautuu virheelliseksi, perheen koko tai lapsen sovittu toiminta-aika muuttuu tai voimassa olevat säädökset/päätökset muuttuvat. Jos maksun määrittämisestä koskeva päätös on perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta.

Muutosten ilmoittaminen

Huoltajien tulee toimittaa tiedot tulojen muutoksesta välittömästi tekemällä CGI Vesassa uusi tuloseselvitys.

Perheiden tulee ilmoittaa välittömästi tietojen ilmoituslomakkeella päiväkodin johtajalle perhekoossa ja varhaiskasvatuksen laajuudessa tapahtuvista muutoksista.

Varhaiskasvatuspaikan irtisanominen ja paikan peruminen

Varhaiskasvatuspaikka irtisanotaan kirjallisesti. Mikäli irtisanomisilmoitus toimitetaan jälkikäteen, asiakasmaksu peritään irtisanomispäivään saakka.

Peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuksesta perittävä maksu

Jos lapsen vanhemmat tai muut huoltajat eivät ota vastaan lapselle haettua ja myönnettyä paikkaa varhaiskasvatuksessa eikä paikkaa ole peruutettu ennen kunnan päätöksen mukaisen varhaiskasvatuksen alkamista, lapsen vanhemmilta tai muilta huoltajilta voidaan periä puolet lain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta.

Jos lapsen huoltajat varaavat lapselle varhaiskasvatuspaikan lomansa ajaksi eivätkä peruuta sitä, voidaan peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta periä puolet lain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta. Vaikka perheen tulot olisivat niin pienet, ettei lapselle ole määrätty kuukausimaksua, voidaan tässä momentissa tarkoitettulla tavalla käyttämättä jätetystä varhaiskasvatuksesta kuitenkin periä puolet 7 §:n mukaisesta pienimmästä perittävstä maksusta.

Maksun maksaminen

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu laskutetaan pääsääntöisesti kerran kuukaudessa. Sovittu toiminta-aika laskutetaan jälkikäteen. Jos maksua ei suoriteta eräpäivään mennessä, siirtyy maksamaton saatava perintätoimistolle.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut ovat ulosottokelpoisia ilman tuomiota tai päätöstä.

Valtion ja kunnan viranomaisen sekä muu julkisoikeudellinen yhteisö, Kansaneläkelaitos, Eläketurvakeskus, eläkesäätiö ja muu eläkelaitos, vakuutuslaitos, työnantaja sekä työttömyyskassa ovat velvollisia varhaiskasvatuksen tehtäviä hoitavan viranomaisen pyynnöstä antamaan maksutta ja salassapitosäännösten estämättä kaikki hallussaan olevat palvelun käyttäjän ja hänen perheensä taloudellista asemaa koskevat maksun suuruuteen olennaisesti vaikuttavat tiedot ja selvitykset, jotka ovat viranomaiselle tässä laissa säädetyn maksun määrittämiseksi tai viranomaiselle annettujen tietojen tarkistamiseksi välttämättömiä (varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki 17 § tiedoksisaantioikeus).

Lisätietoja

Lisätietoja varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista saa Äänekosken kaupungin varhaiskasvatuksen nettisivuilta <https://www.aanekoski.fi/kasvatus-ja-koulutus/varhaiskasvatus-ja-esiopetus/hakeminen-ja-maksut>, varhaiskasvatus.asiakasmaksut@aanekoski.fi ja varhaiskasvatuksen esihenkilöiltä.